

I Z V J E Š T A J

o stanju i prilikama škole

Historijat škole:

Početak školstva u Županji datira još od 1764. god. Bila je to njemačka škola, kakve otvaraju Habsburgevci u Vojnoj krajini u svrhu germanizacije, koja 1836. postaje "Deutsche Gemeindegemeinschaft".-

Od 1876. nastava se odvijala u privatnoj zgradi, a tada županjska općina gradi školsku zgradu, koja je te godine svečano otvorena i u njoj tad radi dječja i djevojačka 2-razr. škola, koja se 1886. spaja u obospolnu četverorazrednu školu. - Uz tu školu osnovan je i školski vrt. -

1895. ustanovljena je Viša pučka škola realnog smjera sa 2- a poslije sa 4 razr., sa oko 100 učenika, a u nižim razredima oko 200 učenika.

1919./20. otvara se jednogodišnji trgovački tečaj uz Višu pučku školu.

Ova škola se 1924. pretvara u Građansku školu koja od 1.-4. razr. broji oko 100. učenika, i kao takva djeluje do 1945., kada je brojila oko 200. učenika, da se poslije oslobođenja pretvara u Nižu gimnaziju istim brojnim stanjem učenika.

God. 1948. spaja se Osnovna škola sa Gimnazijom u Sedmogodišnju školu sa 757 učenika, koja 8 god. kasnije prelazi u Osmogodišnju školu sa preko 800 učenika. -

1950. rasterećuje se ova škola otvaranjem 4. god. škole u radničkom naselju šećerane-za koju je ova škola matična u pogledu daljnjeg osmogodišnjeg školovanja. -

Ovu školu u Županji pohađaju i djeca sa teritorija bivšeg kotara Županja.

Iz Bešnjaka	88
Gradišta	40
Štitara	17
Orašja	9
B. Greda	28
Drenevci i dr.	22

Ukupno: 204

Otvaranjem Osnovnih osmogodišnjih škola u tim mjestima rasterećuje se Osmogodišnja škola u Županji, a naročito otvaranjem Osmogodišnje škole "a" tipa u Bešnjacima. -

Danas ova škola broji 763 učenika, koji su podijeljeni u 21 odjeljenje.

Prilaže se tabelarni pregled:

Situacija u mjestu:

Županija sjedište bivšeg kotara, a sada općine; broji 7500 stanovnika.-

Osnovnu privrednu oblast na području naše općine čini poljoprivredna proizvodnja, kojem se bavi nešto više od 1/3 stanovništva - t. j. starijeg doba. - Usred razvitka industrije u Županji /tvornica šećera, mliječnog praška, mlinska industrija i dr./ dolazi do infiltracije stanovništva iz Bosne, Hercegovine, Dalmacije i Podravine, tako da se broj stanovništva znatno povećao u korist industrijske proizvodnje. - Takav karakter stanovništva orijentiran je na daljnje školovanje svoje djece i na vlastite svoje opće-obrazovno i stručne uzdizanje.

Radi toga od 1945. stalne rade razni tečajevi pri Osmogodišnjoj školi, kao i pri Radničkoj kulturno-prosvjetnoj zajednici.-

Razvitak industrije / a i obrta / diktira stvaranje škole učenika u privredi /1945/., a društveni i politički razvitak forsira više razrede gimnazije 1954., čije stvaranje pokreću zborovi birača i izglasavaju samodoprinos za materijalne potrebe te škole, a kasnije i za potrebe svih škola u mjestu.-

Karakter stanovništva iziskuje pojačanu političku aktivnost SSRN i kulturno-prosvjetni rad raznih društava i organizacija.-

U mjestu i radničkom naselju postoje solidni društveni domovi s kino-dveranama, pionirskim domom, fiskalnim domom DIO "partizan", sportski stadion, dječje igralište. - Uz općinsku čitaonicu i knjižnicu djeluju i 3 rajenske, Narodne sveučilište, muzej, Amaterske kazalište, RAUD, Društvo "Naša djeca" - što sve skupa pokreće i omogućava bujniji politički i društveni život u mjestu.-

U ovakvoj društveno-političkoj situaciji postoji razumijevanje za obavezno osmogodišnje školovanje, koje je postalo stvar navike i potrebe. - Kod većeg dijela seljačkog življa postoje kriva shvaćanja o ulozi Osmogodišnje škole "a" tipa i šalju svoju djecu u nju s tendencijom bježanja iz poljoprivrede. Od 80 učenika završenog razreda 10 ih ostaje kod kuće, veći dio u Gimnaziju, a manji u Školu učenika u privredi i druge stručne škole.

Novi tip osmogodišnje škole i to bi pitanje pravilnije regulirati i postaviti stvar na pravo mjesto.-

Osmogodišnja škola u Županji ofermila se kao društvena ustanova, jer je svojim radom u društvenom, kulturnom i političkom životu mjesta uz učesće školskog odbora, učenika i Nastavničkog vijeća izvršila svoju funkciju. Time je ona stekla simpatije i razumijevanje građana, što dokazuje i izglasavanje samodoprinosa za nabavu audiovizuelnih sredstava u nastavi / razglasna stanica, kinoprojektor, diaskop, gramofon/.

U stvarivanju edgejne-obrazovnih zadataka ove škole Nastavnički zbor i školski odbor pružaju pomoć društvene organizacije - narodne Društvo "Naša djeca", koje je odigralo vidnu ulogu u vanškolskom životu učenika i pružilo pomoć u suzbijanju praznovjerja i mističizma, koje je bilo dosta jake obzirom na utjecaj klera i uvijenih tradicionalnih običaja.-

Školski prostor:

Osmogodišnja škola u Županji radi u dvije jednokatnice - udaljene jedna od druge oko 250 m. - Obje zgrade su vrlo solidne građene; jedna za potrebe općine adaptirana je kasnije za školu.-

Raspolaže s 5 učionica, zbornicom i kabinetom.

Druga zgrada raspolaže sa 6 učionica, radionicom, zbornicom, kancelarijom, kabinetom i presterijem za razglasnu stanicu. -Školski prester nije dovoljno dođuš sasvim idealan, pa se nastava odvija u dvije smjene, a i kabinetski prester ne zadovoljava. -Pesteji, međutim, mogućnost, da se nadogradi drugi kat, jer su i temelji i cijela građevina vrlo solidni. -Školski odbor je već dao prijedlog u tom smislu i nadati će na tome, da dođe i do ostvarenja. -

Klezeti su u zgradi-čučavci; nehigijenski su, te je za rješavanje tog problema prevedena akcija, ali bez rezultata, uslijed penjanja financijskih sredstava. -

Namještaj:

Učionice nižih razreda opremljene su vrlo solidnim i savremenim namještajem, dok je u učionicama viših razreda namještaj nešto detrajalniji, ali još uvijek može služiti svrsi- esin jednoga. -

Nastavna sredstva:

Iako se ne može reći, da škola raspolaže s dovoljnim brojem nastavnih sredstava, ipak se može reći, da je u zadnjih nekoliko godina u tom pogledu učinjene dosta. -Iako škola posjeduje razglasnu stanicu i učionice su ezvučene, gramofon s gramofenskim plečama za jezike, diaskop s filmovima, dok ovih dana treba stići i teniski kinoprejekter. -

Za nastavu jezika pesteji prilično solidna djačka knjižnica broj i izbor knjiga još uvijek ne zadovoljava potpuno, te učenicima koriste Općinsku knjižnicu i pionirsku knjižnicu Društva "Naša djeca". -Nastavnička knjižnica broji knjiga, ali je treba još popuniti savremenom stručnom i pedagoškom literaturom, ideološke-političkom, a i savremenom beletristikom. -

Matematske -fizička zbirka je skromna, ali raspolaže sa osnovnim učilima, koja osiguravaju zornost u nastavi tih predmeta. -

Biološke-kemijska zbirka je potpunija, te se u njoj nalaze neki modeli s područja tih nauka, zatim lijepa zbirka punjenih ptica i drugih životinja, kesturi, nešto slika, osnovni pribor za laboratorijski metod rada u nastavi kemije i dr.

Historijske-geografska zbirka opskrbljena je zemljopisnim kartama, a manje reljefima, te osnovnim priborom za rad mladih meteorologa s meteorološkom stanicom. -

Za nastavu muzičkog odgoja pesteji glasevir, 1 komplet tambura, nekoliko pomagala za suvremenu nastavu muzičkog odgoja, dok bi trebalo nabaviti još gramofenskih pleča /izvadci iz opera i drugih djela poznatih kompozitera/.

Radionica raspolaže najpotrebnijim alatom, radioničkim stolom sa 4 škripa, nožem za obrezivanje knjiga, dok je namještaj detrajalniji. -

Nastava fizičkog odgoja odvija se u glavnom u dverani DPO "Partizan"/ili u prirodi/-te se i koriste fiskulturni rekviziti Društva, dok sama škola posjeduje skromniji fiskulturni inventar. -

Nastavni kadar:

Broj nastavnog kadra zadovoljava, a stručnost je uglavnom dobro zastupljena-uz neke manjkavosti. -

Na školi radi: 11 učitelja /9 u nižim i 2 u višim razredima/- sa slijedećim radnim stažem:

1-5 god. službe	-6	učitelja	-5	bez stručnog ispita
5-10 "	"	-2	"	-1 " "
10-15 "	"	-2	"	-
30 "	"	-1	"	-

Nastavnici /4/:

1-5 god. službe	-3	nastav.	-1	bez stručnog ispita
10-15 "	"	-1	"	

Profeseri /5/:

1-5 god. službe	-3	-1	bez stručnog ispita
5-10 "	"	-1	-1 " "
35 "	"	-1	

Stručni učitelji /2/:

1-5 god. službe	-2	-1	bez stručnog ispita
-----------------	----	----	---------------------

Honorarni nastavnici /2/:

1-5 god. službe-2-izvanredni studenti VPŠ-apsolventi.

Upravitelj škole:

učitelj sa 18 godina službe / 8 u nižim + 10 u višim razredima/; ima stručni ispit i 3 semestra VPŠ.-

Društvene upravljanje školom:

Školski odbor broji 13 članova-i svi /osim 2 člana/ savjesno shvaćaju svoju ulogu školskog odbornika.-U toku ove školske godine Odbor je imao 6 sjednica, a 2 zajedno sa Nastavničkim zborom.-Osim materijalnih problema, u kojima se članovi lakše snalaze, tretirani su također i odgojne-obrazovna pitanja, te su neka uspješno riješena.- Može se reći, da je ove jedan od najboljih školskih odbora na području ove općine.-

Mišljenja sam, da bi se ova škola-obzirom na njezine materijalne stanje i nastavnički kadar te solidan školski odbor mogla uspješno prihvatiti pionirskog zadatka sprovođenja u život novog plana i programa za jedinstvene obavezne osmogodišnje školovanje, a uz pomoć pedagoških savjetnika iz našeg kotarskog i republičkog centra.-

Smrt fašizmu-Sloboda narodu!

U Županji, 23.V.1957.

Upravitelj škole:
/Bušić Ivanka/